

(nie uwzględniające orzecha włoskiego) dotyczy obcych (w tym inwazyjnych) gatunków drzewiastych w Czechach, natomiast ich obserwacje dokonane „podczas kilku okazjnych pobytów w tym kraju” odnoszą się do powszechnie znanego zjawiska, jakim jest spontaniczne występowanie tego drzewa poza uprawą, w wyniku roznoszenia jego owoców głównie przez zwierzęta.

Fakt, że obszary rolne w Polsce nie są „szczerze” narażone na inwazje” widoczny jest tzw. gołym okiem i znajduje potwierdzenie w krajowej literaturze. Na poparcie tej tezy Autorzy przytaczają wyłącznie pozycje zagraniczne!

Co ma wspólnego z orzechem włoskim nawłóć, uważana za „modelowy gatunek inwazyjny”, można wytłumaczyć jedynie możliwością zamieszczenia w piśmiennictwie 4 pozycji z współudziałem Autorów. Odnośnie zmian w użytkowaniu ziemi w wyniku przemian ustroju politycznego, zakwestionowałem tylko stwierdzenie, że doprowadziły one „do powszechnego zaprzestania użytkowania gruntów ornych”, co mijają się z prawdą. Przestrzegając przed niebezpieczeństwem jakie grozi ze strony orzecha włoskiego i wynikających z tego konsekwencji, które „mogą być bardzo znaczące”, nie zaproponowano jakichkolwiek działań mogących temu zapobiec. Nie wiadomo też do kogo te ostrzeżenia były skierowane.

Nowe fotografie mające przekonać Czytelników o inwazji orzecha włoskiego dokumentują jedynie fakt jego spontanicznego występowania na opanowanych przez wysokie byliny ugorach. W żywopłotach, podanych jako „miejsce częstego występowania (...) w miastach” orzech należy, przynajmniej w Krakowie, do najrzadziej spotykanych, w porównaniu z innymi drzewami, które znajdują w nich schronienie.

Chciałbym podkreślić, że celem moich uwag nie było kwestionowanie podjęcia i prowadzenia omawianych badań, lecz przedstawienie ich wstępnych, jak się okazuje, wyników, uzyskanych w ciągu jednego sezonu jako inwazji tego drzewa w Polsce.

Inwazje biologiczne są poważnym, globalnym problemem, będąc obiektem zainteresowania zarówno przyrodników, jak i, w przypadku

roślin, służb fitosanitarnych. Nie można jednak nadużywać tego pojęcia i zbyt dowolnie go stosować, poza przypadkami rzeczywiście odpowiadającymi jego znaczeniu, czy to w sensie słownikowym, czy istniejących definicji. W przeciwnym razie prowadzi to do jego dewaluacji i może wpłynąć na niewłaściwy stosunek społeczeństwa i władz w sytuacjach wystąpienia faktycznego bądź potencjalnego zagrożenia.

Janusz GUZIK

NOWE PERIODYKI I SERIE NEW PERIODICALS AND SERIES

ABC TAXA

Abc Taxa jest recenzowaną serią wydawniczą, w której publikowane są opracowania w języku angielskim lub francuskim z zakresu taksonomii roślin i zwierząt, zarówno

Abc Taxa

Taxonomy of *Cryptocarya* species of Brazil

Pedro L.R. de Moraes

Volume 3 (2007)

o charakterze podręcznikowym, warsztatowym i metodycznym, jak i monografie dokumentujące bioróżnorodność różnych grup organizmów. Adresowana jest do wszystkich zainteresowanych taksonomią i zagadnieniami bezpośrednio z nią związanymi, szczególnie do początkujących taksonomów w krajach rozwijających się. Seria została zainicjowana przez Belgian National Focal Point to the Global Taxonomy Initiative, a jej pierwszy tom ukazał się w 2006 roku. Obecnie kontynuowana jest jako wspólne przedsięwzięcie wydawnicze trzech głównych belgijskich instytucji zajmujących się historią naturalną: Royal Belgian Institute of Natural Sciences (Bruksela), Royal Museum for Central Africa (Tervuren) i National Botanic Garden of Belgium (Meise), wydawane przy wsparciu finansowym Belgian Development Cooperation.

W serii *Abc Taxa* ukazało się dotychczas dziewięć tomów: 1 – *Taxonomie des holothuries des Comores*, 2 – *Détérioration des collections de coquilles*, 3 – *Taxonomy of Cryptocarya species of Brazil*, 4 – *Guia taxonomica de los anfibios de Cuba*, 5 – *Introduction to the taxonomy of the amphibians of Kaieteur National Park, Guyana*, 6 – *Sri Lankan Seaweeds – Methodologies and field guide to the dominant species*, 7 – *The bee genera and subgenera of sub-Saharan Africa*, 8 – *Manual on field recording techniques and protocols for all taxa Biodiversity Inventories*, 9 – *Les genres et sous-genres d'abeilles de l'Afrique subsaharienne*, a przygotowany do druku tom 10 – *Les champignons comestible de l'Afrique centrale*, ukaze się wiosną 2011 roku.

Ze względu na znaczny zakres tematyczny, seria *Abc Taxa* redagowana jest przez trzech redaktorów: dwóch zoologów (Yves Samyn i Didier Vandenspiegel) i botanika (Jérôme Degreef). Ukazuje się w wersji drukowanej (ISSN 1784-1283) i w formie elektronicznej (ISSN 1784-1291) dostępnej bezpłatnie on-line w formacie pdf pod adresem internetowym <http://www.taxonomy.be/abc-taxa>. Wersja drukowana ukazuje się w formacie 185 × 250 mm, drukowana jest na wysokiej klasy papierze kredowym, zapewniającym wierny druk bogatych materiałów ilustracyjnych, w tym licznych barwnych fotografii i rycin.

Na stronie internetowej serii zamieszczono wiele bardzo przydatnych materiałów uzupełniających do kilku tomów, a także linki do stron tematycznych i innych materiałów pomocniczych dostępnych on-line.

Redakcja (botanika):
Dr Jérôme Degreef
Belgian Focal Point for the Global Strategy for Plant Conservation
National Botanic Garden of Belgium
Domaine de Bouchout
B-1860 Meise, Belgium
E-mail: jerome.degreef@br.fgov.be

Jan J. WÓJCICKI

RECENZJE • BOOK REVIEWS

MIREK Z., NIKEL A. (red.), *Rare, relict and endangered plants and fungi in Poland*. W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Kraków, 2009, 573 str. + 1 tab. luzem, miękka opr., format 23,9 × 17,0 cm, cena (nie podana na okł.) 97 PLN, ISBN 978-83-89648-78-5.

Prezentowane tu anglojęzyczne (co ma podstawowe znaczenie dla zapewnienia mu szerokiego odbioru) wydawnictwo jest dość późnym pokłosiem zorganizowanej w maju 2006 roku przez wydawcę, Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN w Krakowie, ogólnopolskiej konferencji naukowej pt. „Rzadkie, ginące i reliktywne gatunki roślin i grzybów”. Poświęcona ona była, zgodnie ze swym tytułem, przeglądowi szerokiego zakresu zagadnień związanych ze stanem zachowania, zagrożeniami, działaniami ochronnymi i nowymi metodami mogącymi znaleźć zastosowanie w ochronie najcenniejszych i najsilniej zagrożonych elementów polskiej flory i mykobioty. Uczestnicy konferencji, zarówno ci prezentujący referaty jak i ci, którzy swe prezentacje sporządzili w formie posterów, zostali poproszeni